Klauzurní práce z občanského práva Varianta: 2009-10 A

Psaná dne 23. října 2009 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení: ……

Podpis:……

Datum narození: ……

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. **Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně. Stejně tak (tedy nedostatečně) budou hodnoceni studenti, kteří se ke konání klauzurní práce vlastnoručním podpisem neprezentují před jejím zahájením).**

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s jménem a příjmením).

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

4. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

5. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. **Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů.** Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

6. Odpovědi pište čitelně, **nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.**

7. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád či insolvenční zákon. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek či komentářů. **Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce.**

8. **V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

9. **Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání.**

10. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, **v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

A-2009/2010 **……**

Jméno, příjmení (čitelně)

I.
Nevěřte dlužníkům

Zadání:

Dne 1. června 2009 uzavřel pan Nevěřil jako prodávající a pan Halama jako kupující ústní kupní smlouvu o převodu vlastnictví rotopedu. Splatnost kupní ceny ve výši 10.339,- Kč byla sjednána na 15. června téhož roku, přičemž rotoped se měl předat kupujícímu až 1. srpna. Nadešel den splatnosti kupní ceny, ovšem pan Halama tuto skutečnost zcela pominul a panu Nevěřilovi nic nezaplatil. Pan Nevěřil proto sepsal dopis, v němž pana Halamu vyzval, aby mu dlužnou částku zaplatil alespoň do 30. června. Pak odnesl dopis na poštu. Dopis se ovšem během poštovní přepravy ztratil a panu Halamovi nebyl nikdy doručen. Pan Nevěřil – který však o ztrátě dopisu nevěděl – dne 1. července sepsal druhý dopis, v němž panu Halamovi sdělil, že od smlouvy odstupuje. Tento druhý dopis byl panu Halamovi doručen 3. července.

Kromě toho se pan Nevěřil rozhodl, že uplatní proti panu Halamovi své právo na zaplacení smluvní pokuty ve výši 4.373,- Kč, které mu vzniklo v jiném právním vztahu k panu Halamovi dne 17. února 2005, přičemž k úhradě smluvní pokuty byl pan Halama vyzván panem Nevěřilem dne 27. února 2005, avšak pokutu dosud neuhradil. Dne 5. července se pan Nevěřil s panem Halamou sešel; pan Halama měl již připraveno písemné „Prohlášení o uznání dluhu“, které znělo takto: *„Já, Karel Halama, r. č. 123456/0000 tímto uznávám svůj peněžitý dluh vůči Janu Nevěřilovi, r. č. 654321/0000, co do jeho důvodu i výše 4.373,- Kč a zavazuji se jej zaplatit Janu Nevěřilovi v hotovosti v jeho bydlišti dne 10. října 2009.* Poté pan Halama uvedené prohlášení podepsal.

Otázky:

1. Jaké právní následky mělo odstoupení od smlouvy ze strany pana Nevěřila? Odpověď řádně odůvodněte.
2. Jaké právní následky vůči panu Nevěřilovi má uvedené „Prohlášení o uznání dluhu“? Pokud se uznává promlčený dluh, je vědomost dlužníka o promlčení zákonem presumována, nebo je třeba, aby byla uvedená vědomost či nevědomost někým prokázána? Odpovědi řádně odůvodněte.
3. **Vyjděte z předpokladu**, že existuje platné uznání peněžitého dluhu splatného dne 1. ledna 2009. Dlužník jsoucí v prodlení s jeho splněním se v uznání dluhu zavázal, že jej zaplatí nejpozději ve lhůtě do 5. dubna 2009. Pokud dlužník nesplní dluh ani 5. dubna 2009, má věřitel právo na nějakou sankci vůči dlužníkovi a odkdy? Posuďte povahu a následky uvedeného uznání dluhu za předpokladu, že toto uznání bylo uzavřeno formou písemné smlouvy s věřitelem. Odpovědi řádně odůvodněte.

Odpovědi:

1. **Jednalo se o platné odstoupení od smlouvy vedoucí k zániku závazkového právního vztahu**. Dle § 517 odst. 1 dlužník, který svůj dluh řádně a včas nesplní, je v prodlení; jestliže jej nesplní ani v dodatečné přiměřené lhůtě věřitelem mu poskytnuté, má věřitel právo od smlouvy odstoupit. Poskytnutí dodatečné přiměřené lhůty je objektivní skutečností a nevyžaduje proto jakékoli aktivní jednání ze strany věřitele vůči dlužníkovi (tedy např. upozornění dlužníka formou dopisu, jeho vyzvání k plnění a výslovné stanovení dodatečné přiměřené lhůty k plnění). Ztráta dopisu obsahujícího stanovení dodatečné přiměřené lhůty proto byla pro pozdější odstoupení zcela irelevantní. S ohledem na okolnosti případu se dodatečná lhůta v trvání 15 dnů jeví jako přiměřená.

2. **Prohlášení o uznání dluhu nemá žádné právní následky.** Dle § 558 je třeba uznat dluh co do důvodu a výše. Ve zmiňovaném případě však pan Halama v uznávacím prohlášení žádný právní důvod vzniku dluhu neuvedl. Nebyl tak splněn základní požadavek zákona, neboť uznání dluhu je obligatorně kauzálním právním úkonem. **Vědomost dlužníka o skutečnosti promlčení dluhu zákon nepresumuje a musí ji prokazovat věřitel**. Pokud by se totiž vědomost o promlčení presumovala, neměl by dlužník prakticky žádnou možnost tento předpoklad vyvrátit (musel by totiž prokázat negativní skutečnost – svoji nevědomost). Věřitel naopak je schopen prokázat, že dlužník o promlčení věděl (tato vědomost může plynout především ze samotného uznávacího prohlášení, ze vzájemné korespondence stran atd.).

3. **Věřitel by měl v takovém případě právo na zaplacení úroků z prodlení (§ 517 odst. 2), a to od 2. ledna 2009**. Uznání dluhu je totiž jednostranným adresovaným právním úkonem, jímž nelze měnit původní splatnost dluhu (bez souhlasu věřitele). **Bylo-li uznání dluhu vyhotoveno formou písemné smlouvy s věřitelem, lze uvažovat o existenci dohody o změně obsahu závazku (konkrétně o změně splatnosti dluhu)**. V takovém případě by nová splatnost dluhu nastala dne 5. dubna 2009 a dlužník by se tak dostal do prodlení až 6. dubna 2009 (od tohoto dne by měl věřitel právo na úroky z prodlení).

Pozn.: jako správné bylo uznáno (u první otázky příkladu č. I) i řešení publikované v odborné literatuře (Fiala, J., Kindl, M a kol.: Občanský zákoník. Komentář. II. Díl. I. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009, komentář k § 517 odst. I).

.....
jméno a příjmení
(čitelně, hůlkovým písmem)

II.

Lapálie s Lapálií

Delfína Hnátková a Kolomír Slída se spolu intimně stýkali od léta 2006. V listopadu roku 2007 Delfína, v té době patnáctiletá, otěhotněla. Delfína se nechtěla o dítě starat a zamýšlela, že dítě přenechá k osvojení. Zároveň nechtěla, aby se Kolomír o jejím těhotenství a o dítěti dozvěděl, neboť se obávala, že Kolomír by s přenecháním dítěte k osvojení nesouhlasil. V tom ji podporovala také její rodina – v lednu roku 2008 se rodiče i s Delfínou přestěhovali do jiného města. Zde Delfína v srpnu 2008 porodila dceru Lapálii Hnátkovou a jméno otce při tom zatajila (nikde jej neuvedla). Ani šetřením prováděným příslušnými orgány státní správy se totožnost otce nepodařilo zjistit. V září roku 2009, kdy již bylo Delfíně sedmnáct let, bylo pravomocně rozhodnuto o osvojení Lapálie Hnátkové, osvojiteli se stali manželé Irma a Norman Dusíkovi. Kolomír Slída se nedověděl ani o narození dítěte a ani o jeho osvojení manžely Dusíkovými. V době osvojení Lapálie bylo Kolomírovi devatenáct let.

Otázky:

1) Ohledně každé z níže uvedených osob uveďte, zda bylo či nebylo třeba vyžadovat její souhlas s osvojením nezl. Lapálie Hnátkové: a) Delfína Hnátková, b) Kolomír Slída. Odpověď odůvodněte odkazem na příslušná zákonná ustanovení.

2) Byla Delfína Hnátková do doby, než rozsudek o osvojení nabyl právní moci, zákonnou zástupkyní své dcery Lapálie Hnátkové? Odpověď odůvodněte odkazem na příslušná zákonná ustanovení.

3) Na rozdíl od zadání výše nyní předpokládejte, že se Kolomír Slída později dozvěděl o tom, že se Delfíně Hnátkové narodilo dítě, jakož i o tom, že Lapálie již byla pravomocným rozhodnutím soudu osvojena manžely Dusíkovými. Uveďte, zda může být Kolomír Slída za tohoto stavu věcí určen otcem nezl. Lapálie Dusíkové. Odpověď odůvodněte odkazem na příslušná zákonná ustanovení.

Řešení Příklad II. KLP A 2009/2010

Ad 1) a) **Delfína Hnátková: její souhlas s osvojením dcery Lapálie bylo třeba vyžadovat.**

Podle **§ 67 odst. 2 zákona o rodině** (dále jen „ZoR“) platí, že k osvojení je třeba souhlasu rodiče, i když je nezletilý. Podle **§ 68 odst. 1 ZoR** platí, že souhlasu rodičů, kteří jsou zákonnými zástupci dítěte, není třeba pouze v případech uvedených pod písm. a) a b) tohoto ustanovení. Delfíně bylo v době osvojení dítěte sedmnáct let. Tedy Delfína ještě nedovršila osmnáctý rok svého věku – byla nezletilá (**§ 8 odst. 2 občanského zákoníku**, dále jen „ObčZ“), a tudíž nebyla zákonnou zástupkyní své dcery Lapálie. Podle **§ 68 odst. 2 ZoR** však platí, že ustanovení § 68 odst. 1 ZoR se užije obdobně i v případě, že rodič je nezletilý. Vzhledem k tomu, že Delfína byla nezletilá (viz výše: § 8 odst. 2 ObčZ), je na místě postupovat podle uvedeného § 68 odst. 2 ZoR, tedy použít obdobně § 68 odst. 1 ZoR. Použít obdobně § 68 odst. 1 ZoR znamená získat souhlas k osvojení i od rodiče, který je nezletilý, ledaže by byly splněny podmínky sub písm. a) a b), kdy se souhlas s osvojením nevyžaduje. Ze zadání nevyplývá, že by tyto podmínky byly splněny. Proto musel být souhlas Delfíny Hnátkové s osvojením dcery Lapálie získán.

b) **Kolomír Slída: jeho souhlas s osvojením Lapálie Hnátkové nebylo třeba vyžadovat.**

Ze zadání vyplývá, že otcovství k Lapálii Hnátkové nebylo určeno [arg.: *„(...) porodila dceru Lapálii (...) a jméno otce při tom zatajila (...).“ „(...) se totožnost otce nepodařilo zjistit.“ „Kolomír Slída se nedověděl ani o narození dítěte (...).“*]. Vzhledem k tomu, že Kolomír Slída nebyl určen za otce (rodiče) nezl. Lapálie (§ 51 a násl. ZoR), nebyl ani účastníkem řízení o osvojení [**§ 181 občanského soudního řádu** (dále jen „OSŘ“)] a jeho souhlas s osvojením se tudíž nevyžadoval.

Ad 2) **Delfína Hnátková nebyla před tím, než rozsudek o osvojení nabyl právní moci, zákonnou zástupkyní své dcery Lapálie Hnátkové.**

Právo rodiče dítě zastupovat je jednou ze složek rodičovské zodpovědnosti [**§ 31 odst. 1 písm. b) ZoR**]. Rodičovská zodpovědnost však náleží pouze takovému rodiči, který má plnou způsobilost k právním úkonům (**§ 34 odst. 2 ZoR**), Delfína však z důvodu nezletilosti plnou způsobilost k právním úkonům nemá, nenáleží jí tedy rodičovská zodpovědnost podle **§ 31 a násl. ZoR**.

Pozn. č. 1: Jako správné bylo hodnoceno i odůvodnění podložené **§ 78 ZoR**, vyplývalo-li z něj, že poručník bude Lapálii Hnátkové ustanoven právě proto, že zákonnou zástupkyní není Delfína.

Pozn. č.2: Jako zcela chybná byla hodnocena odpověď, z níž vyplývalo, že podle § 34 odst. 3 ZoR může soud rozhodnout o tom, že nezletilému rodiči přiznává rodičovskou zodpovědnost v plném rozsahu či rozhodnout o tom, že nezletilý rodič je zákonným zástupcem dítěte. Podle **§ 34 odst. 3 ZoR** totiž může soud přiznat rodičovskou zodpovědnost **jenom v omezeném rozsahu, a to ve vztahu k péči o dítě** (za splnění dalších podmínek: nezletilému rodiči, který dosáhl věku šestnácti let, má-li potřebné předpoklady pro výkon práv a povinností z rodičovské zodpovědnosti vyplývající). Z toho *per argumentum a contrario* vyplývá, že soud nemůže nezletilému přiznat rodičovskou zodpovědnost v plném rozsahu, ani nemůže nezletilému rodiči přiznat právo být zákonným zástupcem dítěte. Vzhledem k tomu, že Delfína Hnátková neměla v posuzované době plnou způsobilost k právním úkonům (neboť byla nezletilá – viz již výše v odpovědi Ad 1), nenáležela jí ani rodičovská zodpovědnost, jejíž součástí je také právo dítě zastupovat.

Ad 3) **Za uvedeného stavu věcí nemůže být Kolomír Slída určen za otce nezl. Lapálie Hnátkové.** Osvojením vzniká mezi osvojitelem a osvojencem takový poměr, jaký je mezi rodiči a dětmi (**§ 63 ZoR**). Na základě pravomocného rozsudku o osvojení se Norman Dusík stal adoptivním otcem nezl. Lapálie. Jeho otcovství je právem založeno s vědomím absence biologického vztahu mezi osvojencem a osvojitelem. Proto vůbec nepřichází v úvahu možnost takto založené otcovství popřít podle § 57 a násl. ZoR. Takto založený vztah může zaniknout pouze zákonem předvídaným způsobem, který je obsažen v **§ 73 odst. 1 ZoR**. Podle tohoto ustanovení platí, že osvojení, vyjma osvojení nezrušitelného, může soud zrušit jen z důležitých důvodů, a to pouze na návrh osvojence nebo osvojitele. Kolomír Slída tedy není osobou, která by mohla přivodit zánik osvojení (a otevřít si tak případně možnost své otcovství určit), neboť není k žalobě na zrušení osvojení aktivně legitimován, když není osvojitelem ani osvojencem.

Pozn. č. 1: Jako správná byla hodnocena také odpověď, z níž vyplývalo, že Kolomír Slída sice může být určen otcem, ale jen tehdy, pokud dojde ke zrušení osvojení podle § 73 odst. 1 ZoR, k čemuž však může dojít pouze na základě návrhu osvojence nebo osvojitele.

Pozn. č. 2: Kolomír nemůže vyvolat řízení o zrušení osvojení pouze na základě § 185 OSŘ. Toto ustanovení upravuje pouze průběh řízení, nelze jej však vykládat bez návaznosti na § 73 odst. 1 ZoR, kde je jasně vymezen okruh osob aktivně legitimovaných k podání návrhu na zrušení osvojení.

III.

A zažaloval B u okresního soudu v C o zaplacení 1 000 000 Kč náhrady škody. V rámci přípravy jednání předseda senátu zaslal B vedle platebního rozkazu také tzv. kvalifikovanou výzvu podle § 114b o. s. ř.

B s nárokem takto uplatněným v žalobě nesouhlasí; má sice za to, že za škodu způsobenou A odpovídá, domnívá se ale, že o výši nároku na náhrady škody bude třeba provést dokazování a zejména ustanovit znalce.

1) Jak by měl B toto své právní stanovisko vůči soudu v dané situaci uplatnit (specifikujte jeho podání)?

Příslušný soud reagoval na podání B a mj. vydal rozsudek o uznání ohledně celé žalované částky. Tento rozsudek byl řádně doručen oběma účastníkům řízení. B však s tímto postupem nesouhlasí.

2) Sepište podání, jímž dosáhne v dané situaci nápravy.

Po úspěchu podání B probíhá další řízení a dokazování, v jehož rámci je určení konečné výše náhrady škody závislé na znaleckém posudku, jak soud konstatuje i v odůvodnění rozhodnutí. Soud přitom v jeho výroku přiznává žalobci náhradu škody ve výši 500 000 Kč.

3) Jak bude v tomto případě rozhodnuto o náhradě nákladů řízení? Formulujte výrok soudu.

Odpovědi vždy odůvodněte citací příslušných ustanovení o. s. ř. !!!

Vzorové řešení

*1) B musí jednak podat **odpor proti platebnímu rozkazu**, jak byl soudem poučen – do 15 dnů od jeho doručení (§ 174 odst. 2 o.s .ř.), jinak nastanou účinky pravomocného rozsudku dle § 174 odst. 1 o. s. ř.*

*Dále musí ve lhůtě určené soudem v kvalifikované výzvě soudu sdělit, že žalovaný nárok uznává co do základu, nikoli však co do výše v žalobě uplatněné (učiní tedy **další úkon, jímž je částečné uznání** – uzná nárok **co do základu** - § 153a odst. 1 o. s. ř.), případně navrhne provedení důkazu znaleckým posudkem.*

Pokud by po podání odporu vyjádření soudu nezaslal, hrozí sankce – vydání rozsudku pro uznání dle § 114b odst. 5 o. s. ř. – opět bude mít proti sobě exekuční titul.

2) Tímto podáním se rozumí ***odvolání proti** uvedenému **rozsudku o uznání** (vadou rozhodnutí je dle § 205b ve spojení s § 153a odst. 1 věty druhé o. s. ř. to, že **nebyly splněny předpoklady pro jeho vydání** – tedy k vydání rozsudku pro uznání ohledně celé žalované částky - soud měl vydat jen rozsudek pro částečné uznání (a i to pouze, pokud by zde byl v tomto směru návrh žalobce), tedy ohledně základu žalobního nároku.*

*O odvolání rozhoduje krajský soud nadřízený okresnímu soudu v C., B **musí uvést odvolací důvod podle § 205b** o. s. ř., **v rámci odvolacího návrhu pak požadovat vydání usnesení odvolacího soudu, jímž se napadený rozsudek pro uznání zrušuje a věc se vrací soudu prvního stupně k dalšímu řízení** (§ 219a a 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř.)*

Náležitosti odvolání – viz § 205 o. s. ř..

3) Výrok o nákladech řízení v tomto případě zní:

*„**Žalovaný B je povinen nahradit žalobci A náklady řízení v plné výši**.“ nebo*

*„**Žalobci se přiznává plná náhrada nákladů řízení vůči žalovanému B**.“*

*Důvodem je **aplikace modifikované zásady úspěchu ve věci dle § 142 odst. 3** o. s. ř., neboť dle odůvodnění rozsudku **bylo určení výše náhrady škody závislé na znaleckém posudku**, a konkrétní výši nároku tedy nemohl žalobce přesně specifikovat. Zákon v tomto případě pokládá takovou situaci za ekvivalent plného úspěchu, byť jinak by šlo o „remízu“, při níž by se obecně aplikoval § 142 odst. 2 o. .s ř. („žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení“).*

Klauzurní práce z občanského práva **Varinata: 2009/2010 B**

Psaná dne 27. listopadu 2009 jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení (hůlkově,čitelně!): .....

Podpis: .....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem (**čitelně**) vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. **Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.**

2. Zakroužkujte, zda práci konáte na 1., 2., nebo 3. termín.

3. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s vyplněným jménem a příjmením).

4. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

5. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

6. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. **Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů.** Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

7. Odpovědi pište čitelně, **nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.**

8. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád a zákon o úpadku a způsobech jeho řešení. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek a komentářů. **Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce, stejně jako používání jakýchkoliv zařízení umožňujících komunikaci v jakékoliv formě, včetně připojení k internetu.**

9. Při vypracování KLP mohou studenti používat také:

a) kalkulačku (tj. obyčejnou kalkulačku, nikoliv kalkulačku v zařízení umožňujícím komunikaci v jakékoliv formě, včetně připojení k internetu),
b) kalendář.

10. **V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

11. **Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání**, v případě potřeby požádejte pedagogický dozor o další list papíru. Tento list rovněž označte čitelně jménem, příjmením a číslem příkladu. Při odevzdání práce list vložte dovnitř KLP.

(!) Nepište odpovědi na listy s jiným příkladem, ani na list s titulní stranou. (!)

12. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, **v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

.....
Jméno a příjmení
(hůlkově, čitelně!)

I.

A je **nájemcem** bytu v domě, jehož **vlastníkem a pronajímatelem** je B. Nájemce A je vysokoškolský učitel, který v říjnu odjíždí na rok na studijní pobyt do Jižní Ameriky. Z inzerce se dozvěděl, že **studentka** C hledá na akademický rok podnájem bytu. Proto se s ní ústně dohodl o podnájmu svého bytu za celkovou částku 10.000,- Kč měsíčně, která zahrnuje jak nájemné, tak i úhradu za plnění spojená s užíváním bytu.

Krátce poté nájemce A potkal na chodbě domu vlastníka a pronajímatele B a sdělil mu, že odjíždí do Jižní Ameriky. Zároveň ho informoval o tom, že místo něho bude byt užívat po dobu jeho nepřítomnosti studentka C, se kterou nájemce A uzavřel shora uvedenou podnájemní smlouvu. B na tuto informaci A nijak nereagoval a pouze mu popřál úspěšnou studijní cestu.

Za tři měsíce poté si k B přišla stěžovat jiná nájemnice v domě s tím, že ze sousedního bytu, tj. z bytu A, opakovaně v noci ozývá nepřiměřený hluk, který ji jako sousedku ruší. Protože B nebyl ve styku s A, rozhodl se celou situaci řešit napomenutím C s upozorněním, že pokud nezjedná nápravu, bude muset byt opustit. C toto upozornění odmítla s tím, že má již dopředu zaplaceno jak vlastní nájemné, tak úhradu za plnění spojená s užíváním bytu, takže se nehodlá sama dobrovolně z bytu vystěhovat. Noční hluk způsobený C v bytě A se opakoval, takže sousední nájemci si chodili k B stěžovat.

Mezitím si C stěžovala A do Jižní Ameriky, že je z bytu vykazována a žádala ho, aby učinil nápravu. A sice dopis C obdržel, avšak v celé záležitosti nic neučinil.

Otázky:

1) Proveďte právní rozbor vzniklé situace s citací příslušných ustanovení občanského zákoníku.

2) Může se B bránit vůči C a pokud ano, jakou právní cestou? Svůj závěr odůvodněte citací příslušných ustanovení občanského zákoníku.

3) Může B za nastalé situace právně postupovat proti A – v kladném případě uveďte jak. Svůj závěr odůvodněte citací příslušných ustanovení občanského zákoníku.

Řešení KLP – listopad 2009

Příklad : I. řešení

1. Podnájemní smlouva je neplatná, a to absolutně. (§ 40 odst.1 OZ)
   - není písemný souhlas pronajímatele, (§ 719 odst. 1 OZ)
   - není písemná forma
   - z uvedené částky není zřejmé kolik činí nájemné,
     tím není dohoda na obligatorní složce smlouvy, nájemném.
     Podnájem upraven v § 719 OZ

2. Vlastník má právo na ochranu proti tomu, kdo do jeho vlastnického práva neoprávněně zasahuje, zde může domáhat vyklizení. (§ 126 odst.1 OZ).
3. Pronajímatel může dát nájemci výpověď z nájmu bytu, a to bez přivolení soudu. (§ 711 odst. 2 písm. b OZ)

.....

Jméno a příjmení
(hůlkově, čitelně!)

II.

Bezdětný zůstavitel Karel Novák ustanovil platnou závětí za dědice svého majetku rovným dílem družku Janu Bláhovou, bratra Milana Nováka a synovce Michala Nováka. Celkově zanechaný majetek po zůstavitelovi činí 600.000,- Kč. Zůstavitel dal zároveň v závěti příkaz, aby na dědický podíl synovce Michala byl započten peněžitý dar ve výši 120.000,- Kč, kterýžto dar synovec Michal obdržel ještě za života zůstavitele.

1) Bude či nebude při určování dědických podílů provedeno započtení (kolace) peněžitého daru Michalovi? Odůvodněte svůj závěr s citací příslušných ustanovení občanského zákoníku.

2) Vypočtěte jednotlivé dědické podíly a vyjádřete je zlomkem.

3) Bude družka Jana dědit po zůstaviteli v případě, že
   a) pojala úmysl zničit zůstavitelovu závěť, ale tento úmysl se sama rozhodla nerealizovat;
   b) den po smrti zůstavitele se pokusila závěť zůstavitele spálit, leč včasným zásahem zůstavitelova bratra se tak nestalo? Lze jí toto její chování prominout?

Odůvodněte svůj závěr s citací příslušných ustanovení občanského zákoníku.

Příklad II. - řešení

Bezdětný zůstavitel Karel Novák ustanovil platnou závětí za dědice svého majetku rovným dílem družku Janu Bláhovou, bratra Milana Nováka a synovce Michala Nováka. Celkově zanechaný majetek po zůstavitelovi činí 600.000,- Kč. Zůstavitel dal zároveň v závěti příkaz, aby na dědický podíl synovce Michala byl započten peněžitý dar ve výši 120.000,- Kč, kterýžto dar synovec Michal obdržel ještě za života zůstavitele.

1. Bude či nebude při určování dědických podílů provedeno započtení (kolace) peněžitého daru Michalovi? Odůvodněte svůj závěr s citací příslušných ustanovení občanského zákoníku.
2. Vypočtěte jednotlivé dědické podíly a vyjádřete je zlomkem.
3. Bude družka Jana dědit po zůstaviteli v případě, že a) pojala úmysl zničit zůstavitelovu závěť, ale tento úmysl se sama rozhodla nerealizovat; b) den po smrti zůstavitele se pokusila závěť zůstavitele spálit, leč včasným zásahem zůstavitelova bratra se tak nestalo? Lze jí toto její chování prominout? Odůvodněte svůj závěr s citací příslušných ustanovení občanského zákoníku.

Odpovědi:

1. Podle § 484 občanského zákoníku (třetí věta) je třeba při dědění ze závěti započtení provést, jestliže k němu dal zůstavitel v závěti příkaz. V uvedeném případě se tak stalo. Proto bude při určování dědických podílů peněžitý dar Michalovi započten.
2. Kolační podstata (cena dědictví zvýšená o cenu daru, který má být započten) činí 720.000,- Kč. Při dědění rovným dílem by proto každému z dědiců náležel podíl v ceně 240.000,- Kč. Na dědický podíl Michala však bude započten dar ve výši 120.000,- Kč, takže z dědictví obdrží jen 120.000,- Kč. Při přepočtu na podíly nabudou dědicové majetek z dědictví takto:
   a. synovec Michal podílem 120.000/600.000 (12/60 = 6/30), což odpovídá 1/5 dědictví,
   b. bratr Milan podílem 240.000/600.000 (24/60 = 12/30), což odpovídá 2/5 dědictví,
   c. družka Jana podílem 240.000/600.000 (24/60 = 12/30), což odpovídá 2/5 dědictví.
3. a) Nerealizovaný úmysl družky Jany zničit závět zůstavitele nemá žádný vliv na její postavení jako dědičky.
   b) Družka Jana je podle § 469 OZ nezpůsobilá po zůstaviteli dědit, neboť její chování lze kvalifikovat jako zavrženíhodné jednání proti projevu poslední vůle zůstavitele. Vzhledem k tomu, že se družka Jana pokusila zničit závěť až po smrti zůstavitele, nemohl jí zůstavitel její chování odpustit.

.....
Jméno a příjmení
(hůlkově, čitelně!)

III.

Maminka má vždycky pravdu!

Paní Anna Syrová, bytem Tachov, Plzeňská ul. 15, a pan Josef Syrový, bytem Tachov, Západní ul. 6, jsou rodiči nezletilé Marie Syrové. Rozhodnutím Okresního soudu v Tachově, č. j. 17 P 415/2008, ze dne 18. 05. 2008, byla schválena dohoda rodičů o úpravě poměrů k nezl. Marii Syrové pro dobu po rozvodu. Dcera byla svěřena do péče otce a matce bylo stanoveno platit výživné na nezl. Marii Syrovou ve výši 2.000,- Kč měsíčně k rukám otce. Paní Anna Syrová obdržela rozhodnutí soudu dne 25. 06. 2008. Pan Josef Syrový převzal rozhodnutí dne 29. 06. 2008. Orgán sociálně-právní ochrany dítěte obdržel rozhodnutí dne 27. 06. 2008. Ani jeden z účastníků nepodal odvolání ani se práva na podání odvolání nevzdal.

Rok po právní moci rozhodnutí získal pan Josef Syrový nové zaměstnání, které je pro něj finančně velmi výhodné, ale je rovněž časově náročné. Pan Josef Syrový proto požádal Annu Syrovou, zda by se nyní více nestarala o jejich dceru. Ta si ochotně vzala Marii k sobě a začala o ni pečovat. Po určité době se však paní Anna Syrová dostala do finančních potíží – vyčerpala své úspory a ze své mzdy není schopna uhradit nejen náklady na provoz domácnosti, ve které pečuje o nezl. Marii, ale dokonce má potíže se zajištěním řádné výživy pro sebe i nezl. Marii. Rozhodla se tedy požádat Josefa Syrového o placení výživného na dceru. Ten to však odmítl s tím, že ve svém novém postavení má vyšší výdaje a nemá peníze nazbyt.

1) Uveďte, jakou formou rozhodnutí Okresní soud v Tachově schválil dohodu rodičů o úpravě poměrů k nezletilé Marii Syrové a kdy toto rozhodnutí nabylo právní moci. Svou odpověď odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení zákona.

2) Jaký procesní úkon může paní Anna Syrová učinit, aby tíživou finanční situaci vyřešila? Uveďte název zvoleného procesního úkonu a soud, který bude k projednání tohoto procesního úkonu příslušný. Svou odpověď odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení zákona.

3) Na rozdíl od zadání výše nyní předpokládejte, že paní Anna Syrová začne o dceru pečovat, aniž požádá Josefa Syrového o placení výživného. Nicméně její matka, paní Anežka Lisová, jsouc názoru, že Josef byl vždycky nespolehlivý a nedokázal se postarat o rodinu, se s tím nesmíří, a sama podá k soudu návrh na úpravu poměrů k nezl. Marii Syrové. V návrhu požaduje, aby soud svěřil nezl. Marii do péče matky a otci uložil povinnost platit na nezletilou výživné. Jak soud o tomto podání rozhodne? Svou odpověď odůvodněte a uveďte při tom příslušná ustanovení zákona.

Řešení KLP 2009/2010 B – příklad III:

1) Soud rozhodl formou rozsudku **(§ 176 odst. 1 OSŘ)**.

Doručený rozsudek, který již nelze napadnout odvoláním, je v právní moci **(§ 159 OSŘ)**.

Paní Anna Syrová obdržela rozsudek dne 25. 06. 2008; patnáctidenní lhůta k odvolání **(§ 204 OSŘ)** jí začíná plynout následující den **(§ 57 odst. 1 OSŘ)**, takže skončí 10. 07. 2008.

Panu Josefu Syrovému bylo doručeno dne 29. 06. 2008; patnáctidenní lhůta k odvolání **(§ 204 OSŘ)** mu začíná plynout následující den **(§ 57 odst. 1 OSŘ)**, takže skončí 14. 07. 2008.

Orgán sociálně-právní ochrany dítěte obdržel rozsudek dne 27. 06. 2008; patnáctidenní lhůta k odvolání **(§ 204 OSŘ)** mu začíná plynout následující den **(§ 57 odst. 1 OSŘ)**, takže skončí 12. 07. 2008.

Poslední den, kdy lze tento rozsudek napadnout odvoláním, je tedy 14. 07. 2008. Rozsudek již nelze napadnout odvoláním dne 15. 07. 2008, tímto dnem tedy nastává jeho právní moc **(§ 159 OSŘ)**.

2) Paní Anna Syrová může podat k soudu tyto návrhy:
Nejprve je nutné posoudit, zda paní Anna Syrová a pan Josef Syrový jsou stále manželé nebo zda jsou již rozvedeni. Tato skutečnost ze zadání nevyplývá.

A) v případě, že se manželé zatím nerozvedli:
I. Návrh na úpravu poměrů k nezl. Marii pro dobu před a po rozvodu (změna rozsudku OS Tachov, kterým byla schválena dohoda rodičů o úpravě poměrů k nezl. Marii), tedy návrh na svěření dítěte (nezl. Marie) do péče matky a stanovení výživného na nezl. otci **(§ 50 ZOR, § 28 ZOR, § 163 odst. 2 OSŘ)**.
II. Návrh na vydání předběžného opatření, kterým soud svěří nezl. Marii matce a otci uloží povinnost platit na nezl. Marii výživné **[§ 74 a násl. OSŘ, zejm. § 76 odst. 1 písm. a)]**.
III. Návrhy sub I. a II současně.
IV. Žalobu podle ustanovení **§ 91 odst. 2 ZOR** (vyživovací povinnost mezi manžely).

B) v případě, že manželé jsou již rozvedeni:
1. Návrh na změnu rozsudku OS Tachov, kterým byla schválena dohoda rodičů o úpravě poměrů k nezl. Marii pro dobu po rozvodu, tedy návrh na svěření dítěte (nezl. Marie) do péče matky a stanovení výživného na nezl. otci **(§ 28 ZOR, § 163 odst. 2 OSŘ)**.
2. Návrh na vydání předběžného opatření, kterým soud svěří nezl. Marii matce a otci uloží povinnost platit na nezl. Marii výživné **[§ 74 a násl. OSŘ, zejm. § 76 odst. 1 písm. a)]**.
3. Návrhy sub 1. a 2. současně.
4. Žalobu podle ustanovení **§ 92 odst. 1 ZOR** (výživné rozvedeného manžela).

Věcně příslušný je v případě všech návrhů soud okresní **(§ 9 odst. 1 OSŘ)**; místně příslušný je v případě žalob sub IV. a 4. obecný soud žalovaného **(§ 84, § 85 odst. 1 OSŘ)** a v případě ostatních návrhů vzhledem k tomu, že jde o řízení ve věci péče soudu o nezletilé, jde o případ výlučné místní příslušnosti podle **§ 88 písm. c) OSŘ**.

3) Paní Anežka Lisová není k podání návrhu na zahájení řízení aktivně věcně legitimována, a proto soud její návrh zamítne. Její podání však může zároveň posoudit jako podnět **(§ 41 odst. 2 OSŘ.)** a zahájit řízení i bez návrhu **(§ 81 odst. 1 OSŘ)**.

Závazné pokyny pro vypracování KLP z občanského práva
(titulní strana KLP)

Klauzurní práce z občanského práva Varinata: ...../..... .....

Psaná dne .... jako 1. / 2. / 3.[1] termín

Jméno a příjmení (hůlkově,čitelně!): .....

Podpis: .....

Datum narození: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem (**čitelně**) vyplňte jméno, příjmení a datum narození a podepište se. Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě. **Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.**

2. Zakroužkujte, zda práci konáte na 1., 2., nebo 3. termín.

3. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání (i s vyplněným jménem a příjmením).

4. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru.

5. Na vypracování máte 120 minut čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

6. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. **Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů.** Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

7. Odpovědi pište čitelně, **nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.**

8. Je dovoleno používat pouze texty zákonů potřebných pro vypracování, tj. občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád a zákon o úpadku a způsobech jeho řešení. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek a komentářů. **Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce, stejně jako používání jakýchkoliv zařízení umožňujících komunikaci v jakékoliv formě, včetně připojení k internetu.**

9. Při vypracování KLP mohou studenti používat také:

   a) kalkulačku (tj. obyčejnou kalkulačku, nikoliv kalkulačku v zařízení umožňujícím komunikaci v jakékoliv formě, včetně připojení k internetu),
   b) kalendář.

10. **V případě, že klauzurní práci neodevzdáte, budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

11. **Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání**, v případě potřeby požádejte pedagogický dozor o další list papíru. Tento list rovněž označte čitelně jménem, příjmením a číslem příkladu. Při odevzdání práce list vložte dovnitř KLP.

(!) Nepište odpovědi na listy s jiným příkladem, ani na list s titulní stranou. (!)

12. Po uplynutí časového limitu již nesmíte do práce zasahovat, **v případě porušení tohoto zákazu budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

---

[1] Zakroužkujte příslušný termín.

Příklad I. - zadání

Pan Novák, administrativní pracovník ministerstva, trpěl již delší dobu bolestí zubů. Rozhodl se proto navštívit svého soukromého zubního lékaře, aby mu zuby ošetřil. Po usednutí do zubařského křesla v ordinaci se však křeslo zcela neočekávaně uvolnilo a pan Novák z něho spadl. Při pádu si zlomil pravou ruku v zápěstí. Na chirurgickém oddělení mu byla zjištěna komplikovaná zlomenina. V celkové narkóze mu byla ruka v zápěstí reponována. Pan Novák byl po dobu 8 týdnů práce neschopen, bez trvalých následků.

Otázky :

1) Analyzujte skutkový stav a posuďte, v jaké občanskoprávní oblasti by se mohl pan Novák domáhat právní ochrany. Uveďte dále konkrétní skutkovou podstatu občanskoprávní ochrany spolu s citací příslušného předpisu. Charakterizujte základní principy, které tuto skutkovou podstatu občanskoprávní ochrany ovládají.

2) Vysvětlete latinské termíny často používané v lékařství: „lege artis“, „non lege artis“.

3) Uveďte, zda subjektivní občanské právo pana Nováka, k němuž jste po skutkové a právní analýze dospěli, se promlčuje či nikoliv; v kladném případě uveďte v jaké lhůtě se promlčuje a kdy začíná běžet promlčecí doba pro jeho výkon.

Příklad II. - zadání

Manželům Karle a Jaroslavovi Kadavých se narodily tři děti, Martin, Matěj a Markéta. Všechny tři děti nechali Kadavých osvojit, protože se z vážných sociálních důvodů o děti nestarali a ani starat nemohli, neprojevovali o ně soustavný zájem, ale s osvojením posléze souhlasili. Martina a Matěje osvojili manželé Koubkovi, Markétu osvojili manželé Jirákovi. Koubkovi bydleli v Čáslavi, Jirákovi v Praze. Navzájem se neznali. Děti vyrostly , dosáhly zletilosti.. Martin Koubek přišel studovat do Prahy a tady se seznámil s Markétou Jirákovou. Po kratší známosti se rozhodli, že se vezmou; protože Markéta měla byt po babičce, i problém bydlení byl snadno vyřešen. Uzavřeli manželství před Obvodním úřadem pro Prahu 3. Po několika letech se náhodou seznámili s paní Evou Vymazalovou, která před pětadvaceti lety jako pracovnice orgánu sociálně-právní ochrany dětí byla účastna osvojovacího procesu dětí manželů Kadavých. Na případ si vzpomněla, když zjistila, že Martin má ještě bratra Matěje. Neváhala a sdělila manželům Koubkovým zjištěnou skutečnost. Ti ještě naštěstí neměli děti a rozhodli se, že se se svým problémem obrátí na soud, aby problém vyřešil.

Otázky:

1/ Co manželé Koubkovi po soudu žádali? Jak mohl soud o jejich žádosti rozhodnout? Uveďte nejen přesné označení návrhu, ale i ustanovení, o které soud rozhodnutí opíral.

2/ Jaké účinky bude mít rozhodnutí soudu? Jak se bude řešit otázka společného majetku Koubkových. Uveďte rozhodná ustanovení.

3/Vyjmenujte tzv. impedimenta matrimonii a uveďte, zda v některém z uvedených případů je možné, aby zúčastněné osoby spolu posléze znovu uzavřely manželství. Uveďte rozhodná ustanovení a odpověď odůvodněte.

Příklad III. - zadání

Obvodnímu soudu pro Prahu 3 byla doručena žaloba, kterou se pan JN domáhá vůči panu AN zaplacení dlužné částky 30.000 Kč, a to jako náhrady škody, kterou mu způsobil odcizením věcí z auta.

Na výzvu soudu pan AN písemně uvedl, že dlužnou částku uznává co do důvodu i výše, ale není schopen ji najednou v plné výši zaplatit. Dále žalovaný uvedl, že stejnou částku a ze stejného důvodu vůči němu žalobce uplatnil v trestním řízení, které bylo vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 1. Obvodní soud pro Prahu 1, jak uvedl žalovaný, v předmětném trestním řízení a pod spisovou značkou 3 T 125/2009 -35 žalovanému uložil, aby škodu ve výši 30.000 Kč žalobci zaplatil ve stanovené lhůtě. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 12.12.2009.

Obvodní soud pro Prahu 3 si vyžádal příslušný spis Obvodního soudu pro Prahu 1 a žalovaným uváděné skutečnosti v něm zjistil.

1. Uveďte, jak bude Obvodní soud pro Prahu 3 v řízení o žalobě pana JN postupovat a svůj závěr odůvodněte příslušnými ustanoveními zákona.

2. Napište příslušný úkon soudu, kterým svůj postup vyjádří.

3. Je v tomto případě trestní rozsudek exekučním titulem? Svou odpověď opřete o příslušná ustanovení zákona.

Příklad I. - řešení

Ad 1) Jedná se o občanskoprávní ochranu v oblasti náhrady škod.

V posuzovaném případě soukromý zubní lékař odpovídá za škodu na zdraví způsobenou panu Novákovi podle § 421a OZ, tj. za škodu „způsobenou okolnostmi, které mají původ v povaze přístroje nebo jiné věci, jichž bylo při plnění závazku použito". Jde o objektivní odpovědnost, a to absolutní, tj. takovou, u které je vyloučeno zproštění (liberace).

Ad 2) Tyto termíny jsou v lékařství vysvětlovány různě:

- „lege artis": postup lékaře v souladu se současnými pravidly lékařské vědy umění); způsob prevence, diagnostiky a léčení, které jsou v souladu s nejvyšším stupněm lékařské vědy a praxe; ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 20/1966 Sb. v platném znění: „v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy"
- „non lege artis": opak lege artis

Ad 3) Jde o právo na náhradu škody na zdraví, které se promlčuje pouze v subjektivní dvouleté promlčecí době. Toto právo na náhradu škody na zdraví začíná běžet ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o své škodě a kdo za ni odpovídá (§ 106 odst. 1, 2 OZ). Soudní praxe již dlouhodobě vychází z toho, že toto právo na náhradu škody na zdraví se štěpí na jednotlivá dílčí práva, která se jako taková samostatně promlčují a u nichž je i počátek běhu promlčecí doby různý. V posuzovaném případě přichází v úvahu dílčí právo na náhradu nákladů léčení (promlčecí doba začne běžet nejpozději den po skončení léčení), dílčí právo na náhradu ztráty na výdělku po dobu pracovní neschopnosti (promlčecí doba začne běžet zpravidla okamžikem, kdy poškozenému byla vyplacena poslední dávka nemocenského), dílčí právo na náhradu bolestí (promlčecí doba začne běžet zásadně ukončením léčebného procesu, resp. ustálením zdravotního stavu poškozeného), dílčí právo na náhradu za ztížení společenského uplatnění (promlčecí doba začne běžet dnem, kdy jsou prokazatelné nepříznivé trvalé následky pro životní a společenské uplatnění poškozeného lze je ohodnotit).

Ad 1) Jeden z manželů Koubkových navrhoval, aby soud rozhodl, že manželství manželů Koubkových je neplatné (návrh na prohlášení manželství za neplatné). Soud mohl rozhodnout kladně (popřípadě – nesprávně – záporně). V kladném rozhodnutí prohlásil manželství Martina a Markéty Koubkových za neplatné. Soud rozhodoval podle ustanovení § 12 ZoR.

Ad 2) Na základě rozhodnutí soudu o neplatnosti manželství se bude mít za to, že manželství manželů Koubkových nikdy nebylo uzavřeno (§ 17 odst. 1 ZoR). Otázka společného majetku Koubkových se bude řešit obdobně jakoby se rozváděli (§ 17 odst. 2 ZoR).

Ad 3) Manželství nemůže být uzavřeno mezi ženatým mužem nebo vdanou ženou anebo s osobou, která uzavřela partnerství, pokud toto partnerství trvá (§ 11 odst. 1 ZoR). Dále nemůže být uzavřeno mezi předky a potomky ani mezi sourozenci; totéž platí o příbuzenství založeném osvojením (§ 12 ZoR). Manželství nemůže uzavřít nezletilý (§ 13). Osoba starší 16 let může uzavřít manželství s povolením soudu. Manželství nemůže uzavřít osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům (§ 14 odst. 1 ZoR), ani osoba, jejíž způsobilost k právním úkonům byla omezena, pokud nezíská povolení soudu (§ 14 odst. 2 ZoR). Jestliže např. osoba, která byla zbavena způsobilosti k právním úkonům nabude zpět plné způsobilosti k právním úkonům, nic nebrání tomu, aby znovu zavřela manželství se svým dřívějším manželem (§ 14 ZoR). Tato překážka není trvalá.

Ad 1) Soud řízení musí zastavit pro překážku věci rozsouzené podle § 159a odst. 5 a § 104 odst. 1.

Ad 2) Usnesení o zastavení řízení:

čj……

Usnesení

OS pro Prahu 3 rozhodl samosoudcem … v právní věci žalobce JN, bytem, proti žalovanému, bytem, o zaplacení částky 30.000 Kč.

t a k t o:

I. Řízení se zastavuje.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů.

O d ů v o d n ě n í:

Žalobce se žalobou domáhal na žalovaném zaplacení částky 30.000 Kč. Jako důvod uvedl, že žalovaný mu krádeží věcí z osobního auta dne 2. 1. 2009 způsobil škodu v uplatněné výši.

Na výzvu soudu se žalovaný vyjádřil tak, že dlužnou částku uznává co do důvodu a výše, ale že není schopen ji v plné výši najednou zaplatit. Dále uvedl, že dlužnou částku vůči němu žalobce uplatnil v trestním řízení, které bylo vedeno u Obvodního soudu pro Prahu 1. Obvodní soud pro Prahu 1, jak uvedl žalovaný, v předmětném trestním řízení a pod spisovou značkou 3 T 125/2009 -35 žalovanému uložil, aby škodu ve výší 30.000 Kč žalobci zaplatil ve stanovené lhůtě. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 12. 2009.

Ze spisu Obvodního soudu pro Prahu 1 sp.zn. 3 T 125/2009, zejména pak z rozsudku ze dne…. č.j. 3 T 125/2009-35 soud zjistil, že žalovaný byl uznán vinným trestným činem krádeže, a že mu bylo uloženo zaplatit škodu ve výši 30.000 Kč. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 12. 12. 2009.

Podle ustanovení § 103 OSŘ zkoumá soud kdykoli za řízení, zda jsou splněny podmínky řízení. Mezi podmínky řízení patří rovněž to, aby o téže věci nebylo již pravomocně rozhodnuto (§ 159a odst. 5 OSŘ).

Soud zjistil, že v předmětné věci již bylo pravomocně rozhodnuto, proto jejímu novému projednání brání překážka věci pravomocně rozhodnuté a řízení bylo nutno zastavit (podle § 104 odst. 1).

Při rozhodování o náhradě nákladů rozhodl soud podle ustanovení § 146 odst. 1 písm. c, podle nějž nelze přiznat náhradu nákladů podle úspěchu ve věci pokud je řízení zastaveno.

Proti tomuto usnesení lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze dne

AK,samosoudce

Ad 3) Trestní rozsudek je podle § 274 odst. 1 písm. a) OSŘ exekučním titulem, resp. též podle § 40 odst. 1. písm. b) Exekučního řádu.

Klauzurní práce z občanského práva **Varianta: 2009/2010-D** **Psaná dne: 12. 03. 2010**

Vyplní student:

Jméno a příjmení (hůlkově,čitelně!): .....

Datum narození: ..... **Termín: 1 – 2 – 3 (zakroužkujte!)**

Podpis: .....

Závazné pokyny pro vypracování

1. Hůlkovým písmem (čitelně) vyplňte shora uvedené údaje a podepište se. Bez vlastnoručního podpisu na titulní straně bude vaše práce hodnocena známkou nedostatečně.

2. Zkontrolujte si, zda máte vedle titulní strany všechny 3 listy zadání. **Jméno a příjmení vyplňte hůlkovým písmem i na každém listu práce (v záhlaví) a na každém dalším případně vloženém listě.**

3. S vypracováním začněte až v okamžiku pokynu pedagogického dozoru. Na vypracování máte **120 minut** čistého času, v polovině časového limitu a 10 minut před jeho uplynutím budete upozorněni.

4. Při odpovědích vycházejte ze zadání, odpovědi formulujte věcně a stručně. Pouhé odpovědi ano či ne nejsou dostačující, odpovědi vždy odůvodněte citací ustanovení příslušných právních předpisů. Užívejte obecně uznávané zkratky (OZ, o. z,. obč. zák. aj.).

5. Odpovědi pište čitelně, **nečitelné odpovědi budou hodnoceny jako nedostatečné.**

6. Je dovoleno používat pouze tyto texty zákonů: **občanský zákoník, zákon o rodině, občanský soudní řád a zákon o úpadku a způsobech jeho řešení**. Texty zákonů musí být bez poznámek, vysvětlivek a komentářů. Při nedodržení tohoto zákazu bude klauzurní práce bez předchozího varování odebrána a hodnocena známkou nedostatečně. Pod stejnou sankcí jsou zakázány i jakékoliv vzájemné ústní konzultace v průběhu klauzurní práce, stejně jako používání jakýchkoliv zařízení umožňujících komunikaci v jakékoliv formě, včetně připojení k internetu.

7. Při vypracování KLP mohou studenti používat také **kalkulačku** (tj. obyčejnou kalkulačku, nikoliv kalkulačku v zařízení umožňujícím komunikaci v jakékoliv formě, včetně připojení k internetu) a **kalendář** (tj. obyčejný kalendář, nikoliv v zařízení umožňujícím komunikaci v jakékoliv formě, včetně připojení k internetu).

8. **V případě, že klauzurní práci neodevzdáte nebo do ní budete zasahovat po uplynutí časového limitu, budete hodnoceni známkou nedostatečně.**

9. **Odpovědi pište odděleně k jednotlivým otázkám na obě strany listu, na němž je zadání**, v případě potřeby požádejte pedagogický dozor o další list papíru. Tento list rovněž označte čitelně jménem, příjmením a číslem příkladu. Při odevzdání práce list vložte dovnitř KLP.

(!) Nepište odpovědi na listy s jiným příkladem, ani na list s titulní stranou. (!)

.....
Jméno a příjmení

KLP 12.3.2010 IV/2010

I.

Paní Ludmila trpí závažnými stavy poruchy osobnosti; s diagnózou paranoidní schizofrenie se opakovaně léčila na psychiatrickém oddělení.
Protože její zdravotní stav jí neumožňoval potřebnou fyzickou aktivitu, podepsala na doporučení svého druha v květnu 2005 kupní smlouvu, kterou prodala svou zahrádku za cenu 100.000,- Kč.

Její zdravotní stav se však postupně zhoršoval, a proto byla rozhodnutím soudu v říjnu 2005 omezena ve způsobilosti k právním úkonům tak, že nebyla oprávněna nakládat s majetkem, jehož hodnota převyšuje 3.000,- Kč.

Opatrovníkem paní Ludmily byla v opatrovnickém řízení ustanovena její sestra Amálie. Vzhledem k neschopnosti paní Ludmily obstarat běžný chod domácnosti prodala paní Ludmila v listopadu 2005 svůj byt zájemci, který za něj nabídl kupní cenu 1.200.000,- Kč. Na radu svého druha paní si paní Ludmila vymínila, že v kupní smlouvě (kterou posléze podepsala) byla uvedena cena bytu ve výši 2.999,- Kč; od kupujícího však obdržela sjednanou kupní cenu 1.200.000,- Kč. Následně se i s druhem přestěhovala k sestře Amálii.

1. V dědickém řízení po paní Ludmile zpochybnila sestra Amálie platnost kupní smlouvy uzavřené paní Ludmilou, jejímž předmětem byl prodej zahrádky. Kromě jiného uvedla, že sestra Ludmila v květnu 2005 již nebyla s to-s ohledem na svůj duševní stav- rozpoznat, jaké listiny podepisuje. Tvrzení sestry Amálie oponoval druh paní Ludmily, který uvedl, že paní Ludmila nebyla ve svém jednání právně omezena, a mohla proto se svým majetkem svobodně disponovat.
   Posuďte, zda kupní smlouva, kterou paní Ludmila uzavřela v květnu 2005, je platná či neplatná; svůj závěr pečlivě odůvodněte a citujte příslušná ustanovení občanského zákoníku.

2. Posuďte platnost kupní smlouvy, kterou paní Ludmila prodala svůj byt, když v kupní smlouvě o jeho prodeji je uvedena kupní cena 2.999,- Kč, zatímco ve skutečnosti paní Ludmila obdržela od kupujícího částku 1.200.000,- Kč. Vypořádejte se s tvrzením druha, který tvrdí, že v době sepsání smlouvy o prodeji bytu nebyla paní Ludmila ve stavu akutního schizofrenního záchvatu.

3. Popište jednotlivé právní kroky, které je třeba učinit v případě, že by byt paní Ludmily nekupovala třetí osoba, nýbrž by ho v prosinci 2005 koupila slečna Anežka, která je nezletilou dcerou paní Amálie. Citujte příslušná ustanovení občanského zákoníku.

Příklad I. - řešení

1) Skutečnost, že v době uzavření kupní smlouvy o prodeji zahrádky nebyla ještě paní Ludmila omezena ve způsobilosti k právním úkonům ještě neznamená, že tato smlouva je platná. S ohledem na její zdravotní stav je nutno posoudit, zda nejsou dány důvody neplatnosti podle § 38 odst. 2 OZ. Kupní smlouva může být platná jen za předpokladu, že duševní porucha nečinila paní Ludmilu neschopnou k tomuto právnímu úkonu. Tuto skutečnost bude třeba v případném sporu prokazovat.

Jako správné byly hodnoceny odpovědi, které na ustanovení § 38 odst. 2 OZ odkazovaly; jako nesprávné pak ty, v nichž bylo uvedeno, že pokud nebyla paní Ludmila omezena v způsobilosti k právním úkonům, jedná se bez dalšího o platný právní úkon.

2) Kupní smlouva o prodeji bytu je podle § 38 odst. 1 OZ neplatná. K uzavření smlouvy, kterou se nakládá s majetkem, jehož hodnota převyšuje výši stanovenou v rozhodnutí soudu, není paní Ludmila způsobilá (sjednaná kupní cena činila 1.200.000,- Kč, kupní cena uvedená v kupní smlouvě 2.999 Kč připouští i výklad dovozující obcházení zákona).

Tvrzení druha, že v době sepsání kupní smlouvy o prodeji bytu paní Ludmila netrpěla akutním schizofrenním záchvatem je bezvýznamné; občanský zákoník nezná tzv.“světlý okamžik“, který by umožňoval uzavřít platný právní úkon v době, kdy je ten, kdo ho učinil, pravomocným rozhodnutím soudu omezen v způsobilosti k právním úkonům.

3) Paní Amálie nemůže z důvodu střetu zájmů (§ 30 OZ) v tomto případě vystupovat jako opatrovnice sestry Ludmily. Paní Ludmile musí být ustanoven zvláštní zástupce (kolizní opatrovník). Nezletilou Anežku musí zastupovat zákonný zástupce; sama způsobilost k tomuto právnímu úkonu nemá.

Sepsaná kupní smlouva o prodeji bytu musí být schválena soudem (§28 OZ). Teprve poté může být podán návrh na vklad vlastnického práva pro nezletilou Anežku příslušnému katastrálnímu úřadu.

Jméno a příjmení : ..... **D - 2010**

Příklad II. - zadání a řešení

„Pan MM to zařídí“

Jednoho podzimního večera při obvyklé partičce bridže se pan BB zmínil panu MM, že se již dlouho a neúspěšně snaží prodat svůj byt po rodičích a že co nejefektivnější prodej má pro něj zásadní osobní i hospodářský význam. Pan MM po chvíli přemýšlení navrhl, že mu nějakého vhodného kupce najde a „dohodí“. Slovo dalo slovo a ještě téhož večera bylo mezi nimi ústně ujednáno, že pan MM obstará kupce na předmětný byt, doporučí je panu BB a ten si – dle svého uvážení – vybere vhodného kandidáta koupě. Pan MM se přitom spokojí s 1 % z ceny bytu jako odměnou za svou službu. Pan MM se následně poptával u svých známých a přátel, procházel inzeráty a asi po 2 měsících skutečně zajistil zájemce o koupi bytu – pan KK.

1) **Analyzujte popsaný skutkový děj a uveďte o jaký právní vztah se jedná mezi pány BB a MM (podstatné náležitosti včetně příslušného označení stran). Citujte příslušná ustanovení.**

Řešení : Pan MM (jako zprostředkovatel) se zavázal obstarat panu BB (jako zájemci) za odměnu uzavření kupní smlouvy na byt a pan BB se zavázal poskytnout mu za to odměnu, bude-li výsledek dosažen přičiněním pana MM. Pojmovými znaky této smlouvy je – vedle určení stran – určení smlouvy, která se zprostředkovává a odměna zprostředkovateli. Smlouva zprostředkovatelská může být uzavřena ústně i písemně, je pojmově úplatná, přičemž odměna nemusí být ve smlouvě určena přesnou částkou (postačí kupř. uvedení určitého počtu % z hodnoty, která má přejít na základě zprostředkovatelské smlouvy), smlouva zprostředkovaná nemusí být ve smlouvě zprostředkovatelské určena svými podstatnými náležitostmi. Mezi zúčastněnými byla proto platně sjednána smlouva zprostředkovatelská podle § 774 an OZ.

2) **Změnilo by se právní posouzení celé věci, kdyby mezi stranami nebylo ujednáno nic o odměně za činnost pana MM? Citujte příslušná ustanovení OZ.**

Řešení : Vzhledem k tomu, že zprostředkovatelská smlouva je smlouvou pojmově úplatnou, neposuzoval by se tedy vztah mezi pány MM a BB jako zprostředkování (a to i kdyby smlouva obsahovala odkaz na ustanovení o zprostředkovatelské smlouvě nebo by jako zprostředkovatelská byla stranami označena), nýbrž jako příkazní smlouva dle § 724 OZ, která může být bezúplatná (srov. § 730 OZ). Příkazní smlouvou se zavazuje příkazník, že pro příkazce obstará nějakou věc nebo vykoná jinou činnost. Předmět příkazní smlouvy je na rozdíl od zprostředkovatelské smlouvy vymezen obecněji a šířeji a lze tak pod něj proto subsumovat i činnost vyvíjenou v tomto případě panem MM bezúplatně.

3) **Panu MM vznikly v souvislosti s činností pro pana BB určité vedlejší výdaje, které mu pan BB nicméně odmítl zaplatit. Posuďte, zda pan BB jednal po právu – citujte příslušná ustanovení.**

Řešení : Podle § 776 OZ přísluší zprostředkovateli vedle odměny náhrada nákladů pouze tehdy, je-li to mezi stranami výslovně dohodnuto. Ze zadání nic takového neplyne, proto pan BB – odmítnuv zaplatit tvrzené vedlejší výdaje – činil po právu. Ze zadání rovněž neplyne, že by došlo k uzavření zprostředkované smlouvy, proto za daného skutkového stavu dosud nevzniklo ani právo na sjednanou odměnu. Věta za středníkem v ustanovení § 776 „…v pochybnostech jen, jestliže mu vznikl nárok na odměnu“ je tedy za daných okolností zcela irelevantní.

Jméno a příjmení: .....

III.

V právní věci 10 C 273/08 o 90 000 Kč s příslušenstvím (dluh na nájemném a službách) mezi žalobcem Janem Zeleným, jako vlastníkem a pronajimatelem domu čp.700 v Berouně a Autoservisem Drha, jako nájemcem tohoto domu, bylo odročeno jednání za účelem provedení dalších důkazů. K dalšímu jednání se žalobce nedostavil, dostavil se však František Novák, jednatel společnosti KORA, s.r.o. a před soudem prohlásil, že společnost KORA je nyní vlastníkem domu čp.700 v Berouně. Dům nabyla na základě kupní smlouvy s žalobcem Zeleným (stejnopis kupní smlouvy i výpis z katastru nemovitostí může jednatel na místě předložit). Společnost KORA,s.r.o. hodlá pokračovat ve sporu a žádá, aby s ní soud jako se žalobcem nadále jednal.

1. Jak bude soud nadále okruh účastníků posuzovat? Uveďte příslušné ustanovení i název procesního institutu, o který se jedná.
2. Uveďte, co k provedení změny v účastnících chybí ?
3. Stručně sepište rozhodnutí, které soud ohledně změny účastníků vydá, budou-li podmínky splněny (odůvodnění není třeba).

Odpovědi:

Ad 1. Podle § 107a OSŘ. Jde o procesní nástupnictví.

Ad 2. Chybí návrh žalobcův (žalobce je „pánem sporu" a bez jeho vůle nemůže ke změně v osobách účastníků dojít)

Ad 3. Usnesení.
Okresní soud v Berouně, samosoudce XY, rozhodl o návrhu žalobce na změnu účastníků ve věci 10 C 273/08 o 90 000 Kč s přísl. takto:

Soud přivoluje (nebo vyhovuje návrhu žalobce, nebo souhlasí), aby na místo žalobce Jana Zeleného (adresa) vstoupila do řízení jako žalobkyně společnost KORA, s.r.o. (sídlo).

Odůvodnění: - - - - - -

Proti tomuto usnesení se lze odvolat do 15 dnů od jeho doručení u podepsaného soudu.

Datum:

Samosoudce XY, podpis